

MITEN ENNUSTAMINEN ON MAHDOLLISTA?

Pekka Ervastian esitelmä 28.1.1923

Kaikki epäilemättä täällä uskomme, että ennustuksia on ollut, jotka ovat käyneet toteen, että siis maailmassa todella on ennustettu. Me emme epäile ennustamismahdollisuutta. Kuitenkin tiedämme, että ainakin useimmat tieteellisesti sivistyneet sanovat, että ennustaminen on mahdotonta. Kuinka voisi olla mahdollista, he sanovat, tietää mitään edeltäkäsin, aavistaa, mitä tulee tapahtumaan, paitsi silloin tietysti, kun saattaa laskea, kun järkävä ihminen katselee tapahtumia ja tekee niistä johtopäätöksiä, mutta ennustaa yksityiskohdittain, mitä tulee tapahtumaan pitemmän ajan perästä, se on useimpien ajattelevien sivistyneiden ihmisten mielestä aivan mahdotonta ja sentähden he oikeastaan eivät huoli tutkia asiaa, he eivät viitsi tutkia asiaa. Heidän mielestään on niin luonnollista, että todellinen ennustaminen on mahdotonta ja sentähden he kohauttavat olkapäitänsä ja sanovat, että oli sattuma jos joku ennustus kävi toteen. Näin sanoessaan he oikeastaan käyttävät sanaa "sattuma", jota ei oikeastaan ole heidän mielestään olemassa. Sivistyneet ja ajattelevat ihmiset ovat tahtoneet tulla vakuutetuksi siitä, että luonnossa ei ole mitään sattumaa. Mutta merkillistä kyllä, he saattavat tällä tavalla asettaa ihmisen eroavaan asemaan luonnosta ja ihmiselämän yhteydessä puhua sattumasta. Mutta jos pidämme kiinni siitä, että ennustaminen on mahdollista, pidämme kiinni siitä tosiseikasta, että on ennustettu, silloin me lähestymme tätä problemia toiselta kannalta ja kysymme itseltämme, miten on mahdollista, että voidaan ennustaa. Mehän olemme nähneet nyt täällä Notradamuksen esimerkeistä, kuinka erikoisen viisas ja lahjakas ihminen on saattanut ennustaa vuosisatoja eteenpäin, mitä tulee tapahtumaan, vieläpä yksityiskohtaisia seikkoja, joista nyt sattuman kautta arvaaminen on todellakin mahdotonta. Me olemme nähneet tuommoisen loistavan tapauksen

Notradamuksen ennustuksista, mutta tiedämme, että ennustuksia on muitakin paljon annettu. Tunnemme luultavasti jokainen omasta elämästäemme semmoisia tapauksia, jolloin joko itse olemme aavistaneet tai tietäneet edeltäkäsikin, mitä tulee tapahtumaan tai sitten olemme jostain semmoisesta tapauksesta lukeneet, jossa ennustus todella on käynyt toteen taikka muuten vaikkapa vain unen kautta saaneet edeltäpäin tietoa siitä. Unet eivät ole mitään halveksuttavia asioita. Meidän aikamme viimeisinä vuosikymmeninä on käännetty mitä suurin huomio tieteellisessä maailmassa juuri uniin ja havaittu, että unet ovat aivan yhtä tärkeitä ihmiselämän kuluessa kuin hänen kokemuksensa valveilla ollessaan. Uni-elämä vie kolmannen osan ihmisen koko elämästä täällä maan päällä, on aivan yhtä tärkeä se elämä kuin päivaelämäkin ja on todettu, että unet eivät suinkaan ole mitään turhanpäiväisiä asioita, vaan että ne ovat sangen selviä ilmauksia siitä, mitä ihmisen sielussa liikkuu ja että myöskin on olemassa todella ennustavia ja telepaattisia ja selvänäköisiä unia. Tätä tosiseikkaa ei ole enää voitu kieltää ja meidänkään ei tarvitse ollenkaan häveten ajatella, että kukaties joskus olemme nähneet ennustavan unen taikka kuulleet joltakulta ystävältämme, että hän on nähnyt ennustavan unen tai vielä paremmin olemme kuulleet hänen kertovan unestaan ennenkuin se oli toteutunut ja sitten kun se tapahtuu, muistamme hyvin hänen kertomuksensa tuosta unesta. Tällaisia kokemuksia on sangen monilla ihmisillä ja me emme sentähden tietysti saata kieltää, niinkuin jotkut skeptikot ja materialistit, ennustuksen mahdollisuutta. Mutta kuinka tällainen asia on ymmärrettävissä? Jos tähän kysymykseen vähänkin tyydyttävästi koettaisimme vastata, niin sanoisimme, että täytyy olla olemassa kolme edellytystä ja näitä voimme nimittää jos tahdomme hieman oppineita latinalaisia nimiä käyttäen, jotka ovat muutenkin tavalliset filosofiassa – *causa materialis*, *causa spiritualis* ja *causa efficiens*, aineelliseksi, henkiseksi ja vaikuttavaksi syyksi. Mikä on *causa materialis* eli aineellinen tausta siihen, että ennustaminen on mahdollinen. Se

on se, että maailma ei ole kaaos vaan kosmos, että koko olemassaolo on lakisiteinen ja kaikkialla vallitsee syysuhteen laki ja että mikään ei tapahdu ilman syytä ja että mikään tapahtuma ei jää ilman seurausta. Koko olemassaolo on yksi ainoa pitkä ketju syitä ja seurauksia. Mehän aivan tunnustamme tämän näkyväisen maailman suhteen. Luonnon suhteen tiedämme, että ehdottomasti syysuhteen laki pitää paikkansa. Jokainen meistä osaa ennustaa ilman muuta, että yön perästä tulee päivä, että talven perästä tulee kesä ja niin edespäin, että kun nämä kemialliset aineet sekoitetaan noihin, seuraa siitä se ja se tulos ja että kun ihmisellä on joku tauti ja häntä hoidetaan määrättyllä tavalla, niin hän paranee. Sillä tavalla me osaamme jokainen ennustaa ja jos me emme voisi sitä tehdä, niin ei maailma olisikaan lakisiteinen. Meidän elämästämme täällä maan päällä ei tulisi mitään, meidän täytyy ehdottomasti luottaa siihen, että kaikki tapahtuu järjestyksessä ja ettei mitään kaaosta ole ja näin ollen voimme tietää edeltäkäsin, mitä tässä näkyväisessä maailmassa tulee tapahtumaan. Kun lehdessä on luettavana, että eräs luento pidetään jonain päivänä siinä ja siinä paikassa, niin sehän on ennustus ja joku hirmuinen skeptikko voisi sanoa, että kuinka sitä sillä tavalla mennään ennustamaan, voihan maailma loppua sitä ennen tai se talo on voinut kaatua kumoon tai hirmuinen tulipalo sattua tai Helsingissä on voinut olla maanjäristys sitä ennen, mistä sen tietää, että niin tulee tapahtumaan. Mahdollisuuksia on tietysti tässä tapauksessa, mutta suuri mahdollisuus on, että tuo ennustus käy toteen. Ja sillä tavalla me myöskin tulevaisuuteen nähden voimme luottaa siihen, että asiat kulkevat luonnollista kulkuaan ja että määrättyillä syillä on määrättyt seurauksensa ja sentähden me osaamme elää tässä maailmassa. Nuo asiat käyvät aivan käsikädessä: maailma on lakisiteinen ja sentähden on mahdollista elää tässä maailmassa. Nyt tietysti ihmiset, jotka niin paljon myöntävät, kuitenkin sanovat, että tämä koskee ulkonaista luontoa, juuri näitä fyysillisiä oloja, joiden suhteen me saamme luottaa luonnonvoimiin ja lakeihin, mutta ihminen on tämän lain

ulkopuolella. Ihminen on sellainen olento, josta ei voi tietää, mitä hän tulee tekemään. Pitääkö tämä paikkansa? Me aivan hyvin tiedämme, ettei tämäkään pidä paikkaansa. Mehän tiedämme, että ihminen toimii luonteensa mukaan. Jos tuntee ihmisen luonteen, voi edeltäkin arvata, miten hän tulee menettelemään. Jos aivan täydellisesti tuntuimme kaikki ne psyykkiset voimat, jotka ihmisessä vaikuttavat, niin voisimme tietää, millä tavoin hän kussakin tilanteessa menettelee. Saattaisi aivan hyvin siis ennustaa tuon ihmisen suhteen, mutta me emme silloin vielä ehkä voisi tietää, mitä häntä tässä elämässä kohtaa ja mitä ulkonaisia tapahtua hänelle sattuu. Ja jos me saisimme tavallisen skeptikon ja materialistin myöntämään, että luonteen pohjalla voi ihmisestä sängen paljon tietää edeltäkin, niin emme kuitenkaan saisi häntä ymmärtämään, että mitään voisi tietää tämän ihmisen ulkonaisesta elämän kulusta ja kohtalosta. Tietysti skeptikko myöntää tämän mahdollisuuden siinä määrin kuin on suorastaan riippuva ihmisestä itsestään, mutta ei pitemmälle. Me taas, jotka olemme tottuneet ajattelemaan jälleensyntymistä ja karmaa, ymmärrämme, että se mikä ulkonaisestikin tapahtuu ja kohtaa häntä hänen elämänsä varrella, sekin, mikä näyttää niin täydellisesti sattumalta, me ymmärrämme, että sekään ei ole sattuma, että jos ihmistä kohtaa onnettomuus tai suuri onni tai jos hän yhtäkkiä tulee rikkaaksi tai mitä tahansa hänelle tapahtuu, niin se ei ole sattuma, että jälleensyntymisen ja karman valossa ihminen olisi saanut sen onnen tai onnettomuuden, mikä hänelle kuuluu ja tuleva on niiden syiden nojalla, jotka hän itse on pannut alkuun, mutta ei tässä nykyisessä maailmassa, vaan hän on ne luonut jo entisessä elämässä. Me ymmärrämme sen, kun me otamme lukuun tämän syntymismahdollisuuden, jota tietysti materialisti ei ota lukuun ja silloin huomaamme, että ihmisenkin elämä on lakisiteinen myöskin ulkonaisten tapahtumien suhteen. Ihmisen elämässä tapahtuu se, mikä on tapahtuva. Me ymmärrämme, että sen täytyy olla niin, jos kerran jälleensyntyminen ja karma pitävät paikkansa. Ja koska toiselta

puolen taas itse voimme elämässä kokea, että elämässä on kuin johtoa ja että ei sittenkään taida mitään tapahtua elämässä sattuman kaupalla, koska saamme tämän kokea tunteissamme ja omassatunnossammekin, niin voimme aivan hyvällä syyllä olettaa, vaikkemme mitään näistä asioista tietäisi, että jälleensyntyminen on tosiasia ja että karma on tosiasia. Mutta jos kaikki on lakisiteistä ja tapahtuu niinkuin tapahtuman pitää, silloinhan olemme niinkuin muhamettilaiset, jotka uskovat kohtaloon, Kismetiin, silloinhan meillä ei ole ihmisinä mitään vapautta. Missä on meillä silloin vapautemme, jos kaikki on kohtaloa. Tähän meidän täytyy vastata filosofisesti: mikä on vapaus. Mitä on vapaa tahto? Jos ajattelemme todella tahtoa, joka itse määrää itsensä, niin olisi sellainen vapaa tahto semmoista, joka ei tiedä mistään esteistä, vaan voittaa kaikki, jos se jotakin tahtoo, niin se saa aikaan. Jos määrittelemme vapaan tahdon tällä tavalla ja kysymme, onko olemassa maailman kaikkeudessa mitään tällaista todella vapaata ja täydellistä tahtoa, niin täytyy meidän vastata, että ei ole, eikä voi olla muuta kuin yksi tahto. Jos nimitämme sitä Jumalan tahdoksi, niin se on elämän ainoa tahto, joka on koko maailmankaikkeuden takana. Sen takana oleva ainoa tahto, elämän oma tahto. Ja missä silloin on meidän oma tahtomme. Meidän tahtomme olisi todellisessa merkityksessä vapaa tietysti ainoastaan silloin, kun se olisi yhtä tuon ainoan tahdon, elämän tahdon kanssa. Muuten meidän tahtomme on vain jokin pienempi tai suurempi kehittyvä, kasvava voima. Voimme katsella ihmistä ja näemme, että hänellä on hyvin heikko tahdonvoima. Se elämässä kasvaa yhä voimakkaammaksi, mutta se on vain jokin voima. Vapautensa se saavuttaa vasta silloin, kun se on yhtä elämän tahdon kanssa. Ennen se on vain voima, joka koettaa taistella elämän voimaa vastaan, jos se tahtoo yrittää tahtoa oman mielensä mukaan, niin se on voima joka asettuu suurempaa voimaa vastaan ja silloin tämä suurempi voima voittaa. Jumalan tahto vie voiton perkeleeltäkin ja voittaa pahan hengenkin lopulta. Ei voi olla

muuta kuin yksi ainoa tahto ja välttämättömyys olemassaolossa. Sentähden meillä ei ole maailmankaikkeudessa mitään mielivaltaista tahtoa, joka olisi aivan vapaa. Kun me tutkimme yhtä ihmistä ja hänen tahtoansa niin mitä huomaamme. Hänen tahtonsa on aivan determinoitu. Hänen tahtonsa riippuu siitä, mitä hän haluaa, himoitsee, näkee, siitä mikä häntä viehättää, mitä hän pitää velvollisuutenaan ja oikeana ja totena ja hyvänä. Aina on jokin syy hänen tahtomiseensa. Ei ihmisen tahto ole mielivaltainen. Ei ihminen sano, että nyt seison tässä, mutta hip, nyt tahdon seisoa katon päällä, ei hän sano niin sentähden, että hän tietää, että se on sula mahdottomuus. Pieni lapsi, joka ottaisi kuun taivaalta ja pitää sitä suurena juustona, saa oppia huomaamaan, ettei se sitä olekaan. Ei ihminen voi tahtoa sellaista, joka on mahdotonta, vaan hänen tahtomisellaan on aina jokin syy. Kun hän tahtoo tulla rikkaaksi, niin hänen ajatuksessaan kuvastuu jokin etu, joka seuraa rikkautta ja juuri sentähden, että ihmisen sisässä on sellainen luonne, joka määrää hänen tahtomisensa ja että ihmisen tahto ei siis ole vapaa, vaan riippuvainen hänen ruumiistaan ja näkymättömästä ruumiista ja niiden kokoonpanosta, hänen tahtonsa ei ole vapaa. Mutta kun se, mikä on hänessä itsessään, määrää hänen tahtomisensa, niin tuntuu hänestä tahto vapaalta, ikäänkuin sitä ei olisi määrännyt mikään ulkopuolella oleva voima. Mutta todellisesti tahto on vapaa vasta silloin kun se yhtyy elämän omaan tahtoon, toisin sanoen, kun ihminen tulee tietoiseksi omassa olemuksessaan siitä, mikä on elämän tarkoitus ja ihanne ja elämän tahto ja yhdistää oman tahtonsa siihen ja omaksuu sen. Sillä ihmisen tahto tulee vapaaksi sanan todellisessa merkityksessä, kun hän voittaa oman itsensä ja kaikki muut voimat, jotka vaikuttavat hänessä.

Kaiken ennustamisen aineellinen pohja on siis se, että kaikki on lakisiteistä, että ihminenkin, joka tuntee itsensä vapaaksi olennoiksi ja jota pidämme sellaisena verrattuna eläimiin ja luonnonvoimiin, on kuitenkin lakisiteisyyden alainen, että ihmisenkin kaikki teot ja tunteet ja ajatukset ovat lakisiteisiä.

Tämä on kaiken ennustamisen causa materialis eli aineellinen pohja. Mutta sitten täytyy olla toinen edellytys, causa spiritualis eli henkinen edellytys ja pohja, sillä mitä auttaa, jos maailma on lakisiteinen, kosmos eikä kaaos, jos ei ole tajuntaa, joka voi kaiken tämän tietää. Eikä sitten voisi olla semmoista tajuntaa? Meillähän on itsellämme järki. Meidän järkemme on jo semmoinen tajunta, joka voi nähdä ei ainoastaan sitä, mitä nykyhetkellä on ympärillämme, mutta voi nähdä taaksepäin menneisyyteen ja eteenpäin tulevaisuuteen. Meidän oma järkemme ja ajatuksemme on semmoinen ihmeellinen tajunta. Sentähden kreikkalaisessa mytologiassa meidän inhimillistä minäämme, jonka tunnusmerkkinä on järki, nimitetään Prometeukseksi, sillä prometeus merkitsee sitä, joka näkee edeltäkäsinsä. Se on inhimillisen järjen tunnusmerkki. Ja milloinkaan se nyt näkee edeltäkäsinsä ja aivan varmasti ja taatusti. Silloin kun se tuntee syyt. Kun esim. tulemme jonkun kemistin luokse ja hänellä on pullossa erilaisia aineita ja rupeamme kaatamaan aineita uuteen pulloon, niin me, jos tiedämme mitä näissä pulloissa on, tiedämme myös, mitä sitten tulee, kun kaadamme ne yhteen. Meidän järkemme tietää tämän ja tämä on aivan pieni ja mitätön esimerkki. Mutta meidän järkemme on semmoinen, että kun se tietää syyt, se voi laskea seuraukset. Meidän järkemme on semmoinen, että jos esim. annamme 100 markkaa lainaksi ihmiselle, jonka tiedämme huolelliseksi ja hän sanoo meille: Kuukauden perästä minä sen maksan, niin meidän järkemme sanoo meille, että hän maksaa sen kuukauden perästä. Mutta jos me annamme 100 markkaa ihmiselle, josta tiedämme, että hän on hyvin epäsäännöllinen ja epäluotettava ja hän sanoo meille: Viikon perästä maksan tuon summan takaisin, niin meidän järkemme tietää, että probabiliteetti tässä suhteessa on hyvin pieni. On hyvin vähän luultavaa, että tuo mies sitä maksaa. Meidän järkemme sanoo meille melkein varmaan, että hän ei tule maksamaan ja me sanomme itsellemme hiljaa: jos annan 100-markkasen, niin saadaan nähdä tuoko se kuukauden perästä,

mutta me rauhoitamme itseämme sillä, että mahdollisesti tuo ei nyt maksa sitä ollenkaan takaisin. Niinkuin Raamatussakin sanotaan: Te katselette taivaan ilmoja ja taivaan merkkejä tietääksenne minkäläinen vuosi tulee, tietääksenne millaista satoa voitte odottaa. Meidän järkemme on juuri sellainen ihmeellinen. Mutta meidän järkemme on sidottu, se on täydellisesti sidottu tietoonsa. Se on sidottu siihen, että sen täytyy tuntea syyt. Jollei se tunne syitä, ei se voi tuntea seurauksia. Ainoastaan jos se tuntee syyt, voi se laskea seuraukset. Mutta nythän voimme sanoa: syitä emme juuri tunne. Esim. jos näemme jonkun ihmisen ja hänelle ennustetaan, että vuoden sisällä tulet hyvin rikkaaksi tai että 5 vuoden sisällä sinä menet naimisiin, emme tunne sitä ihmistä sen enempää, ennustaja ei ole myöskään tuntenut sitä, mutta hän on niin ennustanut. Silloin sanomme: kuinka on mahdollista, eihän tämän ennustajan järki voi tietää semmoista asiaa, että joku tulee rikkaaksi tai menisi naimisiin, sillä eihän hän tunne syitä, jotka sen aiheuttavat. Syyt ovat jossain menneisyydessä, edellisessä elämässä. Sitä hän ei voi tietää. Sillä sanoo skeptikko. Siihen voi vastata näin: jollei olisi mahdollista tietää syitä, olisi mahdotonta tietää seurauksia. Mutta onko semmoista järkeä olemassa. Se on juuri kaiken ennustamisen causa spiritualis, henkinen syy, henkinen pohja, henkinen perusta. Itse asiassa, jotta ollenkaan voisimme uskoa, että ennustaminen on mahdollista, täytyy meidän myöskin uskoa siihen, että elämä on henkinen todellisuus, siihen että elämän takana on tajunta, sanalla sanoen meidän täytyy uskoa, että Jumala on olemassa, häneen meidän täytyy uskoa. Jumala on tajunta ja henki olemassaolon takana. Jumala on se järki, se tieto, joka katselee kaikkea, tietää kaikesta, jolle koko olemassaolo on kuin kartta. Koettakaa kuvitella mielessänne semmoista tajuntaa, joka osaa seurata kaikkia lankoja alusta sakka, esim. jokaisen ihmisen elämää siitä saakka, kun hän ihmiseksi tuli, niin että näkee millä tavalla hän kehittyy ja kasvaa ja mitä häntä kohtaa ulkonaisesti, sentähden, että hän ei ole yksin maailmankaikkeudessa, vaan joka

siis osaa pitää mielessään, tajunnassaan miljooneja ja taasen miljooneja eri lankoja, jotka punoutuvat yhteen, vaikuttavat toisiinsa, kietoutuvat toisiinsa, tajunta, joka osaa pitää tämän kaiken silmäinsä edessä se on Jumala. Meidän täytyy uskoa Jumalaan. Meidän täytyy uskoa, että tämä maailma ei ole ainoastaan semmoinen aineellinen todellisuus, lakisiteinen aineellinen todellisuus, vaan että se on myöskin asian toinen puoli, tajunta, joka on tietoinen kaikesta tajunnasta, jolle mikään ei ole vierasta, jonka ulkopuolella ei mitään ole eikä voi tapahtua. Semmoinen tajunta täytyy olla olemassa. Jos semmoinen tajunta on olemassa, silloin ymmärrämme aivan hyvin, että sille tajunnalle on menneisyys ja tulevaisuus yhtä ainoata nykyisyyttä. Sillä se tajunta näkee silmänräpäyksessä koko sen sarjan, kuinka kaikki kehittyy ja menee eteenpäin. Jokaikistä lankaa se tajunta voi seurata. Ei mikään lakisiteisessä kosmoksessa voi olla sille vierasta. Se näkee kuinka jokainen ihmissielu kasvaa ja kehittyy ja pyrkii ja ponnistaa, kuinka sen tahto kehittyy ja sitten lopulta kuinka se inhimillinen tajunta yhtyy elämän tajuntaan, yhtyy tuohon jumalalliseen tajuntaan, saavuttaa vapautensa. Siihen saakka on kaikki ollut lakisiteistä. Sitten kun inhimillinen sielu tulee yhdeksi elämäntajunnan kanssa, silloin ei tarvitse katsella mitään syitä, se on saavuttanut vapautensa. Siis täydellinen tieto aikojen alusta saakka, siihen hetkeen saakka, jolloin ihminen pelastui. Siihen hetkeen saakka on jumalallinen tajunta voinut seurata hänen elämänsä. Jos se tahtois, voisi se aivan helposti nähdä minkälaiseen pukuun on ihminen puettuna sinä tai sinä hetkenä miljoonien vuosien kuluessa, sentähden, että se kaikki on lakisiteistä, ettei mitään mielivaltaista tapahdu, sentähden että kaikella on syynsä, kaikki on seurausta jostakin syystä. Kun sentähden uskomme Jumalaan, elämäntajuntaan, elämän suureen tietoon ja järkeen, joka on kaiken takana, silloin aivan hyvin ymmärrämme, että ennustamisen causa spiritualis tai henkinen pohja on juuri tämä. Nyt on 2 edellytystä jo olemassa, joiden nojalla ennustaminen on mahdollinen. Toinen on se, että kaikki

on lakisiteistä siihen saakka, kunnes ihmisyksilö saavuttaa vapautensa ja toinen on se, että jumalallinen tajunta on olemassa, joka on tietoinen kaikista näistä ja jolle on olemassa ainoastaan yksi nykyisyys, mikä käsittää sekä menneisyyden että tulevaisuuden. Nämä molemmat ovat olemassa määrättyinä edellytyksinä ja filosofisesti luultavasti ne yhdistettäisiin yhdeksi ainoaksi syyksi, causa materialikseksi. Kuitenkin on tehtävä tarkka ero aineellisen ja tajunnallisen puolen välillä, mutta nehan kuitenkin kuuluvat yhteen. Sitten tulee kysymys kolmannelle edellytyksestä, joka on ns. causa efficiens, vaikuttava syy. Ja se syy on silloin ihminen. Kuinka ja koska on ihmiselle mahdollista ennustaa. Nythän voisi aivan lyhyesti sanoa jonkinlaisena yleisenä sääntönä: jotta ihminen voisi ennustaa eikä siis vain laskea edeltäkäsintä mitä tulee tapahtumaan, vaan ennustaa sellaista, jota hän ei voi laskea eikä kieltää, silloin hänen tajuntansa täytyisi hetkeksi joutua kosketuksiin jumalallisen tajunnan ja tiedon kanssa. Tämähän on aivan selvä. Inhimillinen ennustaminen on mahdollinen, jos ihmisen tajunta joutuu kosketuksiin sen tiedon kanssa, joka on olemassa maailman kaikkeudessa jumalallisessa tajunnassa. Pitääkö meidän siis olettaa kaikissa yksityistapauksissa, että inhimillinen tajunta todella saa inspirationin jumalalliselta, kun se esim. näkee unessa, että tulee kirje ja siltä ja siltä henkilöltä, jolta seuraavana päivänä kirje tulee tai kun ihminen kulkee kadulla ja äkkiä tietää, että se tai se henkilö tulee vastaan kulman takaa ja sitten se tulee. Pitääkö meidän nyt olettaa niin triviaalisessa tapauksessa, että ihmisen tajunta on joutanut kosketuksiin jumalallisen tajunnan kanssa, että Jumala antoi meille profeettallisen inspirationin? Näin tietysti joku voisi luulla. Uskonnollisissa lahkoissa huomaamme sängen paljon sitä, että ennustetaan; ennustetaan tietysti väärinkin, mutta ennustetaan myöskin oikein ja silloin on se jumalallista inspirationia. Ja jos siinä piirissä sitten kuullaan ennustuksista, jotka ovat lähtöisin toisista piireistä, niin silloin on vaara hyvin lähellä, että edellisessä piirissä ajatellaan; kas se on perkeleeltä, se on

epäilyttävältä ja vaaralliselta taholta, sillä mehän oikeataan nyt vain olemme hyvissä väleissä Jumalan kanssa. Yksi käytännöllinen pieni esimerkki osoittaa, että meidän täytyy syvemmin tuota seikkaa ymmärtää, tuota joutumista kosketuksiin Jumalan kanssa, inspirationin saamista häneltä. Ehkä on muitakin inspirationin lähteitä. Mistä tulevat semmoiset ennustukset, jotka ovat vääriä. Me voimme aavistaa jotain ja sitten voimme myös päinvastoin aivan pelätä, että jotain tapahtuisi, hirmuisessa tuskassa, että jotain on tapahtunut, ja sitten ei olekaan niin tapahtunut. Tämähän on kaikkialla jokapäiväinen kokemus. Meillä hermostuneilla nykyajan ihmisillä on kaikilla ollut tällaiset tuskansa, että ai ai, kuinka se nyt käy. Tällaisessa tuskassa me elämme ja sitten kaikki käy jokseenkin hyvin. Tämähän on aivan tavallinen kokemus. Mistä se sitten johtuu? Meidän täytyy ymmärtää, että sen causa spiritualiksen, jumalallisen tajunnan suhteen on huomattava jotain. Onhan maailma semmoinen, että me elämme tässä näkyvässä maailmassa, mutta sen takana on jumalallinen tajunta. Onko kosmoksemme näin rakennettu. Ei, me jotka olemme tutustuneet teosofiseen kirjallisuuteen ja nykyajan okkultismiin olemme saaneet tietää, että tämä maailma on paljon mutkikkaammin rakennettu, että aineellinen todellisuus on itsessään jotain salaperäistä. Koko meidän inhimillinen olemuksemme, näkyväinen ruumiimme ja tunteemme ja ajatuksemmekin, koko meidän personallisuutemme ja sen olemus on aineellista laatua. Se kuuluu aivankuin tähän aineelliseen todellisuuteen. Me puhumme, että tajunta ei ilmaannu ainoataan yhdessä muodossa vaan monessa muodossa mahdollisine rajoituksineen ja tuntomerkkeineen, puhumme tuosta fyysillisestä maailmasta ja toiselta puolen astraalimaailmasta, jossa meidän tunteemme ja ajatuksemme on. Me puhumme siitä maailmasta, jossa meidän järkemme toimii ja sitten tämän kolmannen maailman takana on jumalallinen tajunnan maailma. Tämä kolmas maailma kuvastaa jumalallista maailmaa. Jumalallinen tajunta vaikuttaa välillisesti tässä kolmannessa maailmassa, joka

on lakisiteinen, epävakaa, rajoitettu, aineellinen maailma. Sen takana on sitten jumalallinen maailma vapautessaan. Mutta ihminen, joka ennustaa, ei suinkaan aina joudu kosketuksiin jumalallisen maailman kanssa, vaan hän ottaa vastaan vaikutelmia tästä kolmannelta maailmasta. Ihminen elää tässä kolmannessa maailmassa, elää tässä ainoastaan, tässä näkyväisessä maailmassa, mutta hetkeksi hän nousee jumalalliseen maailmaan, silmänräpäykseksi, se on kuin tuhat vuotta, miljoona vuotta ikuisuutta ja taas hän laskeutuu tähän aineelliseen kolmanteen maailmaan. Sentähden ihminen ennustuksissaan ei ota vastaan inspirationia suorastaan jumalallisesta maailmasta, vaan hän ottaa vaikutelmia vastaan tästä näkymättömästä maailmasta, jossa hän on kansalaisena mukana, vaikei hän tiedä siitä ollessaan fyysisessä tajunnassa. Ja sillä näkymättömällä maailmalla on monenlaisia ominaisuuksia, on semmoinen tunnusmerkki sillä, että siellä voi nähdä enemmän kuin näillä fyysisillä silmillä ja sillä järjellä joka on yhteydessä fyysisen ajatustavan kanssa. Sentähden esim. kun näkee että kirje on tulemassa joltakin toiselta ihmiseltä, niin me nukkuessamme ollessamme astraalisessa tilassa voimme nähdä tuon kirjeen tulevan, se on uni ja kun herää, niin se jää meidän tietoomme, vaikei se kirje olisi vielä kirjoitettukaan, mutta astraalimaailmassa otamme telepaattisesti vastaan tuolta toiselta ajatuksen, että hän aikoo kirjoittaa. Se ajatus kuvastuu meille valmiina kirjeenä jo. Se on aivan niin kuin eräässä esimerkissä sanotaan; niinkuin silloin kun ihminen seisoo kalliolla ja sieltä katselee alaspäin sanokaamme rautatiehen, joka kulkee kalliota pitkin ja tekee kurvan ja silloin hän näkee junan tulevan täältä ja junan tulevan tuolta ja kun hän seisoo siinä kalliolla, niin hän näkee, että junat tulevat törmäämään yhteen juuri tässä mutkassa. Meidän astraalinen tajuntamme on senlaatuinen, että se näkee syitä ja niiden seurauksia, oikeastaan lain seurauksia. Sentähden astraalitajunta voi ennustaa silloin kun se pääsee aivankuin kosketuksiin näiden syiden kanssa, koska se silloin ikäänkuin

näkee seuraukset. Se ei näe syitä, mutta seurauksen se näkee. Me ymmärrämme, että kaiken ennustamisen causa efficiens, vaikuttava syy on ihminen, ja hänessä piilevä kyky, hänessä piilevät ominaisuudet joutua kosketuksiin näkymättömän, vaikkapa jumalallisen maailman kanssa. Ei siis kuka ihminen tahansa osaa ennustaa. Ehkä joskus saattaa tapahtua kenelle tahansa, että hän lausuu profetallisen sanan, silloin hän on joutunut kosketuksiin tuollaisen näkymättömän voiman kanssa, mutta erikoisesti semmoinen ihminen, joka on herkkä ottamaan vastaan vaikutuksia toiselta tasolta, saattaa tulla inspiroiduksi ja puhua tietämättään tai muulla tavalla aavistamalla, tuntemalla. Jos oikein tarkastamme erilaisia ennustamisen lajeja, niin voimme luokitella ennustukset kolmeen, ainakin kahteen luokkaan. Ensimmäiseen luokkaan voimme silloin lukea kaikki semmoiset ennustukset, jotka ovat yhteydessä ihmisessä ainoastaan hänen järkensä toiminnan kanssa, mutta jotka silloin riippuvat siinä ikäänkuin symbooleina. Tämmöinen ennustaminen on esim. tähdistä ennustaminen. Ihminen ei siinä tarvitse itse olla profeetta, mutta hänen pitää vain tuntea, mitä jotkut merkit merkitsevät. Hän laskee horoskoopin ja sitten hänen pitää tietää sen nojalla, mitä hän on kuullut ja lukenut, mitä merkit merkitsevät ja luonnon symbolit ja silloin hän osaa ennustaa. Vaikka emme nyt ehdi syventyä astrologian teoriaan, niin voimme ymmärtää, että se on aivankuin luonnon symbolikieli, luonto kirjoittaa taivaalle asioita. Samanlainen ennustamistapa on kädestä lukeminen, kun vain ihminen osaa lukea kädestä ja tietää mitä kukin viiva merkitsee, silloin hänelle avautuu elämän kirja ja ihmisen luonne selviää ja miksei hän suorastaan voi tehdä joitakin johtopäätöksiä, jos määrätyt merkit ovat kädessä. Me ymmärrämme myöskin, kun maailma on lakisiteinen ja kun ihminen on mikrokosmos ja hän on lakisiteisyyden alainen, niin ymmärrämme, että ihmisen kädessä voi olla piirrettynä koko hänen karaktääriänsä, jonka osaa siitä lukea, jos vain tunnemme sitä symbolikieltä. Sitten on toinen laji

ennustuksia, joka ei riipu siitä, että osaamme tulkita jotain fyysillisiä symbooleja, vaan se riippuu enemmän meidän psyykkisestä konstruktionistamme, omasta herkkyydestämme, tunteestamme, meidän sisäisestä mahdollisuudestamme joutua kosketuksiin näkymättömän maailman kanssa. Nyt me sanomme, että tässä on nainen, joka ennustaa korteista. Paljon on siinä humbuukia, mutta on niitä, jotka osaavat ennustaa todellisesti. Onko korteista ennustaminen symbolikieltä. Osaako sitä silloin kuka tahansa lukea? Ehkä ja miksei, mutta kuitenkin se ei ole symbolikielen tulkitseminen. Korteista ennustaminen ei ole sellaista, sillä eihän luonto ole asettanut kortteja meille. Ei. Ennustajahan asettaa ne. Siis tässä ei ole kysymys tieteellisestä symbolien tulkinnasta, vaan on kysymys siitä, että ennustaja omassa astraalisessa olemuksessaan voi joutua kosketuksiin meidän auramme, karmamme, ajatuksiemme, tunteidemme kanssa. Se että hän järjestää kortit, on sellainen itsetiedoton toiminta, johon hänen astraalinen näkemyksensä vaikuttaa. Ja sitten voi tieteellisesti tutkia, jos kortit ovat asetetut ja voidaan aivan niiden korttien mukaan lukea, mutta ei hän puhu pötyä, jos hän on tällä tavalla ne kortit asettanut, vaan hän on itse saanut sen tietää. Samanlainen on mustalaisvaimo, joka tahtoo povata. Hän katsoo kättä. Saattaa olla, että hän katselee kättä viivojen mukaan, kyllä ne ovat taitavia siinäkin. Mutta olen ollut huomaavinani sen, että tuollainen vaimo joutuu ikäänkuin astraaliseen tajuntaan ja puhuu jostakin, joka tuskin oli kädessä, mutta jos se oli kädessä, niin se oli ainoastaan hänen silmissään.

Minun täytyy kertoa pieni esimerkki tuollaisesta. Kesällä 1902 kuljin muutamien ystäväni kanssa maantiellä Nuijamaan pitäjässä Saimaan kanavan varrella. Kaunis päivä, tuli vastaan kaksi mustalaismummoa, toisella lapsi, toisella porsas, se oli hyvin runollista ja perheellistä ja nämä muijat pyysivät saada povata ja minä annoin tietysti. Minä annoin myös käteni vaimolle ja ajattelin, että tietysti tässä nyt saa jotakin naimisesta ja muusta niinkuin ne usein puhuvat. Mutta tämä vaimo sanoi: On olemassa

yksi herra, joku virkamies, joka kovasti tahtoi tavata teitä, mutta ei ole saanut teitä tavata. Kuitenkin te tulette tekemään hyvin pian pienen matkan ja sillä matkalla te tapaatte tuon herran. Hän on teille tuntematon. Ohhoh, minä ajattelin, tuossahan on oikein hyvä ennustus, joka taas on ihan tuulesta temmattu ja sittenkin se on niin deltaljeissa tarkka ja yksinkertainen, että jos se kerran on ennustus niin se on oikea ennustus. Mielessäni ei ollut vielä mitään matkaa, mutta hyvin pian tulin tekemään sieltä maalta matkan Helsinkiin. Ostin kolmannen luokan piletin ja istuin päivällisasemaan saakka kolmannessa luokassa. Mutta kun huomasin, että tuli kovin paljon väkeä, niin ajattelin, että nyt kai täytyy uhrata jotakin omaksi mukavuudekseen ja lunastin lipun toiseen luokkaan, jossa oli tila parempi. Asemalla oli huomannut, että eräs minulle tuttu professori oli mukana junassa. Me tervehdimme, mutta ei sen enempää. Sitten kun istuin tässä toisessa luokassa ja olin mietteissäni ja luin, kuulin yhtäkkiä tuntemattoman äänen – me lähestyimme silloin Lahtea – joka sanoi: pyydän anteeksi, onko se herra Pekka Ervast. Kyllä, sanoin, katsoin ylös ja näin tuntemattoman herran seisovan edessäni. Sehän on hauskaa, saanko puhua. Kyllä sanoin, tehkää hyvin. Ja hän alkoi kertoa, että hän oli käynyt Helsingissä minua tapaamassa, mutta että olin maalla eikä tiedetty, milloin maalta tulen. Hän tuli sängen alakuloiseksi, kun oli Viipurista tehnyt turhan matkan Helsinkiin ja nyt hän ajatteli, kun hän sai virkatehtävän Helsinkiin, että jos vain ehtii, niin hän menee tapaamaan Ervastia. Mutta hän ei ollut varma, olisiko hänellä aikaa. Ja kun hän nyt tässä junassa istui, niin tapasi hän erään tuttavansa ja rupesi hänen kanssaan puhumaan kuinka mielellään hän olisi tavannut Ervastin ja kun heidän puheensa muutoinkin kävi teosofiasta, niin yhtäkkiä eräs hänelle aivan tuntematon herrasmies, joka istui heitä vastapäätä ja luultavasti oli kuullut heidän keskustelunsa, sanoi: ”Jos te tahdotte tavata Ervastia, niin hän mukana tässä junassa ja samassa vaunussa tuossa toisessa osastossa.” Ja tämä herra, joka minulle jutteli, ilostui tietysti

tavattomasti, sillä nyt hän sai tavata minua, vaikka hän luuli, ettei hän ehtisikään. Mutta minä ihmettelin sitä mustalaismummoa, joka tiesi tämän asian niin tarkkaan, niin monet pienet yksityisseikat. Siinä siis mustalaisvaimo oli nähtävästi todellinen ennustaja, hän joutui jonkunlaiseen astraalitilaan, sanoi, että joku ihminen tahtoi minua tavata, hänen ajatuksensa olivat ehkä tulemassa minuun päin, ne olivat minun seurassani ja silloin tietysti tuon ihmisen kuva muodostui hänen mielessään niin että hän näki, että se oli joku virkamies. Se oli todellinen ennustamiskyky siis tuolla mustalaisvaimolla. Tuommoisesta ennustamiskyvystä, joka on riippumaton muusta kuin ihmisen omasta kyvystä, tahdon kertoa erään tunnetun historiallisen esimerkin, vaikka se olisi teille ennestäänkin tuttu.

Eräs ranskalainen kirjailija Jean Francois de Laharpe on sen kertonut. Hän eli 1700-luvulla ja kuoli 1803. Ja hän kertoo eräästä hyvin merkillisestä ja intresantista ennustuksesta. Se oli ns. Cazotten ennustus. Monsieur Cazotte oli ranskalainen kirjailija, hänen tunnetuin kirjansa oli "Le diable amoureux" eli "Rakastunut paholainen" ja hän myöskin eli samaan aikaan. Oli sillä tavalla, kertoi kirjailija, että kerran vuoden 1788 alkupuolella (kts. Max Kemmerich: Prophezeiungen, ss. 297) oli hän jo monet muut akatemian jäsenet ja ylhäiset ja hienot ihmiset ja myöskin useita naisia vierailemassa erään herttuan luona päivällisillä. Muistamme, että silloin oli Ranskan valistuskausi. Voltaire, Diderot ja d'Alembert olivat eläneet ja vaikuttaneet ja vapaa-ajattelu on päässyt valtaan ja nämä ihmiset istuivat päivällispöydässä ja juttelivat uudesta ajasta, kuinka ihmeellinen aika oli tullut, kun on päästy kaikista ennakkoluuloista ja taikauskoista ja nyt mennään suurta aikakautta kohti, jolloin järki pääsee oikeaan arvoonsa. Ja nyt he puhuivat siitä, kuinka ihana aamu koittaa Ranskassakin, kun nyt yhä enemmän pääsee inhimillinen järki vaikuttamaan kaikilla aloilla. Eräskin vieras mainitsi hymyillen, että hänen parturinsa oli sanonut hänelle: "Ajatelkaa herra, missä ajassa elämme, että nyt vaikka minä olen

tämmöinen parturinkisälli, niin ei minulla ole enempää uskontoa kuin suurilla herroilla, minäkin luen Voltairea ja kaikkia kirjailijoita." Yksi ainoa tässä seurassa pysyi ääneti ja oli synkän näköinen. Joskus saattoi vain sanoa sanan, joka loukkasi toisia, kun se ei yhtynyt tunnelmaan. Tämä herra Cazotte, jolla oli se luulo, että hän oli selvänäköinen, claire voyant ja että hänellä oli joku korkeampi jumalallinen tieto, joka erotti hänet muista ihmisistä. Sitten hän sanoi yhtäkkiä: "Iloitkaa, te tulette kaikki näkemään suuren revolutionin, jota te niin kovasti ihaillette. Tehän tiedätte, että olen ikäänkuin joku pieni profeetta, minä sanon, että te tulette sen näkemään." "No eihän siihen tarvita mitään profetallisia kykyjä", vastasivat toiset. "Se on totta, mutta ehkä tarvitaan profetallista kykyä siihen, mitä teille vielä sanon. Tiedättekö te, mitä siitä kaikesta tulee seuraamaan, siitä suuresta vallankumouksesta, jossa järki voittaa kaiken uskon." Eräs herra, joka oli filosofi, huusi silloin: "No kertokaa meille, mitä silloin tapahtuu. Filosofille on aina hauska tavata joku profeetta." Tähän herra Cazotte vastasi: "Te herra Condorcet tulette heittäämään henkenne ollessanne pitkällänne lattialla maanalaisessa vankilassa. Te tulette kuolemaan siitä myrkyistä, jonka itse nielette päästäksenne pyövelistä, siitä myrkyistä, jonka te aina kannatte povellanne näinä onnellisina aikoina." Vähän hämmästyttiin, mutta kun muistettiin, että herra Cazotte oli nyt päästään vähän niin ja näin, niin lyötiin kaikki leikiksi ja mitä tällä kaikella nyt on tekemistä filosofian ja järjenvallan kanssa. "No niin, sitä minä juuri teille tahdoin sanoa ja filosofian nimessä vakuutan teille, että tulee tapahtumaan niin, että saatte semmoisen lopun ja epäilemättä silloin järki hallitsee, sillä järjellä tulee olemaan temppelekin, niin, oikeastaan koko Ranskassa siihen aikaan ei ole muita temppeleitä kuin järjen temppeleitä." "Todellakin," sanoi silloin herra de Chamfort pilkallisesti hymyillen, "Te nyt ette ainakaan tule olemaan pappi siinä järjen temppeleissä." Cazotte vastasi tähän: "Sen tiedän, mutta te herra de Chamfort, joka olette järjen temppeleissä ja pappina hyvin

ansiokas siksi tullaksenne, te avaatte suonenne leikaten 22 kertaa partaveitsellä, mutta kuitenkin kuolette vasta muutamia kuukausia myöhemmin." Taas vähän hämmästyttiin ja naurettiin. "Te hera Vicq. d'Azir" jatkoi herra Cazotte toisille, "te ette itse avaa omia suonianne, mutta kun saatte jalkaleinin kohtauksen, niin te eräänä päivänä annatte avata ne, jotta te sitten olisitte sitä varmempi ja yöllä kuolisitte. Te herra Nicolai tulette kuolemaan mestauslavalla. Te herra de Malesherbes kuolette mestauslavalla. Te herra Bailly kuolette mestauslavalla." "Jumalan kiitos" huudahti herra Roucher, "että en ainakaan yksinäni tule mestauslavalla kuolemaan." Herra Cazotte vastasi: "Te herra Roucher kuolette myös mestauslavalla." "Mutta tämäpä on aivan niinkuin herra Cazotte olisi tehnyt valan siitä, että hän meidät kaikki hävittää", huudahti eräs vieraista. "Ei," vastasi herra Cazotte, "minä en ole mitään valaa tehnyt." "Mutta tulemmeko siis turkkilaisten ja tataarien vallan alle." "Ei suinkaan," vastasi Cazotte, "minä olen sen teille sanonut, tähän silloin tulette olemaan yksinomaan filosofian ja järjen vallan alla, ne, jotka teitä sillä tavalla kohtelevat, ne palvelevat jumalinansa järkeä ja filosofiaa, he käyttävät aivan samoja puheenparsia suussaan, joita te nyt täällä viimeisinä tunteina olette käyttäneet, he tulevat lukemaan värssyjä Diderotista ja Voltairesta." Silloin jotkut sanoivat, että herra Cazotte on kadottanut järkensä, sillä hän on aivan totinen. Näemmehän, että hän laskee leikkiä, kuitenkin hän sekoittaa leikkiinsä ihmeellisiä asioita." "No mutta milloinkaan sitten kaikki tapahtuu", kysyi joku. Cazotte vastasi: "Ei kulu kuuttakaan vuotta, ennenkuin kaikki, mitä olen sanonut, on tapahtunut." Silloin lausui kirjoittaja de Laharpe, että hänhän puhuu hirmuisia asioita. Herra Cazotte vastasi: "Teissä tapahtuu todella ihme, joka on yhtä merkillinen. Te olette silloin kristitty." "No jaa," huudahti herra Chamfort, "jos me odotamme sitä, milloin tämä tapahtuu, että herra Laharpe on kristitty, silloin olemme kuolemattomia." Herttuatar de Gramont sanoi nyt tämän jälkeen: "Me naispuoliset, mehän olemme onnellisia, että me

vallankumouksessa merkitsemme niin vähäsen, kun me olemme melkein mitättömiä, ei tuo nyt tietysti koske meitä, että me mihinkään sekaantuisimme ja oletamme, ettei kukaan kuitenkaan meille mitään tee” Cazotte vastasi: ”Teidän sukupuolenne, naiset ei tule auttamaan teitä tällä kertaa ja vaikka haluaisitte olla sekaantumatta mihinkään, niin tullaan teitä kohtelemaan aivan niinkuin miehiä.” ”Mutta mitä,” huudahti herttuatar, ”mitä sanotte, teidän näette maailman lopun.” Herra Cazotte vastasi: ”Sitä en tiedä, mutta minä tiedän kertoa, että te rouva herttuatar, tulette viedyksi mestauslavalle, vieläpä pyövelien kärryillä ja kädet sidottuina yhteen selän takana.” ”Mutta tässä tapauksessa on niin, että kärryt ja kuskipukki ovat mustalla koristetut.” vastasi herttuatar. ”Eivät” vastasi Cazotte, ”vielä ylhäisemmät naiset kuin te tulevat kulkemaan kädet selän taakse pantuina kärryillä.” Herttuatar: ”Vielä korkeampia naisia, siis prinsessoja, kuninkaallista sukua?” Cazotte: ”Vielä korkeampaa”. Silloin koko seurue tuli levottomaksi ja totiseksi ja kaikki ymmärsivät, että nyt menee pila liian pitkälle. Herttuatar de Gramont, joka tahtoi ilmaa vähän keventää sanoi: ”Silloin te tulette näkemään, että herra Cazotte ei myönnä minulle edes rippi-isän apua silloin.” Cazotte vastasi: ”Ei madame, ei anneta teille mitään rippi-isää, ei teille eikä kellekään. Ainoa mestattava, jolle annetaan rippi-isä on . . .” ”Kuka on se onnellinen kuolevainen, jolle sellainen etuoikeus myönnetään?” Cazotte vastasi: ”Niin, se on todella ainoa etuoikeus, mikä hänelle myönnetään – Ranskan kuninkaalle.” Silloin kaikki vieraat nousivat ja isäntä sanoi: ”Rakas herra Cazotte, tämä menee vähän liian pitkälle, minun täytyy valittaa, että me emme voi enää jatkaa. Joudumme kaikki vaaraan, te saatatte meidät ja itsenne perikatoon.”

Tämä on semmoinen historiallinen erityisen mielenkiintoinen ennustus, joka on aivan yksityiskohtaisesti kuvaileva, sillä kaikki ihmiset saivat juuri semmoisen lopun, jonkalaisen herra Cazotte oli heille ennustanut ja sehän oli

samalla esimerkki semmoisesta selvänäköisyydestä, joka voi ilman mitään välineitä ennustaa tulevia asioita.

* * *